

E M L É K E Z T E T Ő
a Szegedi Ítéltábla Polgári Kollégiumának
2016. november 24-i üléséről

Jelen vannak

A polgári kollégium tagjai:

Dr. Kemenes István a Szegedi Ítéltábla Polgári Kollégiumának vezetője,

Dr. Hámori Attila a Szegedi Ítéltábla elnökhelyettese,

Dr. Szeghő Katalin tanácselnök,

Dr. Kiss Gabriella tanácselnök,

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó tanácselnök,

Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet táblabíró,

Dr. Lengyel Nóra táblabíró,

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla táblabíró,

Dr. Bálint Attila táblabíró,

Dr. Dobler László táblabíró,

Dr. Béri András táblabíró,

Dr. Lakatos Péter a Szegedi Törvényszék Polgári-Gazdasági-Közigazgatási Kollégiumának vezetője,

Dr. Balogh Zoltán a Kecskeméti Törvényszék Polgári-Gazdasági-Közigazgatási Kollégiumának vezetője,

Dr. Zámbari Tibor a Gyulai Törvényszék Polgári-Gazdasági-Közigazgatási Kollégiumának vezetője,

Dr. Kis István a Szolnoki Törvényszék Polgári-Gazdasági-Közigazgatási Kollégiumának vezetője.,

Dr. Sándor Géza Szolnoki Törvényszék tanácselnöke,

Dr. Komáromi Zoltán a Szegedi Törvényszék tanácselnöke,

Dr. Tóth Beáta a Gyulai Törvényszék tanácselnöke.

Meghívottak:

Dr. Vékás Lajos akadémikus, az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Jogi Tanszékének egyetemi tanára,

Dr. Wellmann György a Kúria Polgári Kollégiumának vezetője,

Dr. Csöndes Mónika a Kúria szaktanácsadója,

Dr. Szabó Klára a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának vezetője,

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet a Pécsi Ítéltábla Polgári Kollégiumának vezetője,

Dr. Pribula László a Debreceni Ítéltábla Polgári Kollégiumának vezetője,

Dr. Zámbo Tamás a Győri Ítéltábla tanácselnöke,

Dr. Bicskei Ferenc a Kecskeméti Törvényszék elnöke,

Dr. Juhász László a Pécsi Ítéltábla Polgári Kollégiumának nyugalmazott kollégiumvezetője,

Dr. Nagyné dr. Günther Ágnes a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség csoportvezetője,

Dr. Kertész József a Szegedi Ügyvédi Kamara elnöke.

Hámori Attila, a Szegedi Ítéltábla elnökhelyettese köszöntötte a meghívott vendégeket és a kollégium tagjait, majd felkérte *Kemenes István* kollégiumvezetőt az ülés levezetésére.

Kemenes István kollégiumvezető, miután maga is köszöntötte a megjelenteket, ismertette a kollégium napirendjét. Tájékoztatta a résztvevőket, hogy a vezető tisztségviselő felelősségét érintő, tervezett napirend témakörét egy későbbi időpontra halasztotta.

1. A kontraktuális kártérítés egyes kérdései

Kemenes István összefoglalta az előterjesztett kollégiumi anyag egyes kérdésköreit azzal, hogy azok sorrendje módosítással kerül megtárgyalásra. Így elsőként az I-II. szám alatt ismertetett kérdéskör, majd a IV. és rövid szünetet követően a III.

I. A kontraktuális és a deliktuális kártérítés elhatárolása

Kemenes István összefoglalta a vitaanyagban részletezett kérdéskört.

II. A szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség alóli kimentési okok

Kemenes István ismertette – összefoglaló jelleggel – a II. kérdéskör kapcsán a vitaanyagban részletezett jogkérdéseket.

Az elhangzottak ismeretében a hozzászólók (*Wellmann György, Szabó Klára, Szentpéteriné Bán Erzsébet, Pribula László, Zámbo Tamás, Balogh Zoltán, Bicskei Ferenc, Vékás Lajos*) általános véleménye szerint a szerződésszegéssel kárt okozó fél kártérítési felelőssége az ellenőrzési körén belül felmerülő kárt okozó körülményekért fennáll akkor is, ha e körülmények a fél által nem voltak befolyásolhatók, azokra a félnek nem volt ráhatása.

Ugyanakkor az ilyen jellegű követeléseknél a téves jogcímmegjelölés esetén többen (*Szentpéteriné Bán Erzsébet, Pribula László, Zámbo Tamás*) hangsúlyozták a bíróság tájékoztatási kötelezettségét.

Cséffán József amellet érvelt, hogy a tervezet ilyen szövegezésű elfogadása mellett contra legem értelmezés alakulhat ki. *Kemenes István* szerint ez kizárt, mert a véleménynyilvánításra okot adó mondat nem a Ptk. normaszövegében, hanem a kommentárban illetve más szakirodalmi munkákban szerepel.

Vékás Lajos az előterjesztést kiegészíteni javasolta egy további mondattal, eszerint: „Nem minősül az ellenőrzési körön kívül eső körülménynek önmagában az, ha a fél által nem volt befolyásolható, arra nem volt ráhatása”. A véleménytervezet szövegét *Kemenes István* eszerint kiegészítette, majd szavazásra bocsátotta.

Ezt követően a kollégium – egyhangú szavazással – elfogadta az 1/2016. számú Polgári Kollégiumi Véleményt. A kollégiumi vélemény a jelen „Emlékeztető” mellékletét képezi.

IV/1. Kártérítési felelősség ingyenes szerződéseknél

Kemenes István kollégiumvezető összefoglalta a napirendi ponthoz készített vitaanyagban írtakat.

A hozzászólók (*Wellmann György, Vékás Lajos, Szabó Klára, Szeghő Katalin*) anyagi jogi szempontból egyetértettek a tervezetben szerepeltetett azon elvvel, miszerint ha a szerződés alapján ellenszolgáltatás nélkül nyújtott szolgáltatás veszélyes üzemi tevékenységnek minősül, a szerződés megszegése miatt keletkezett kár megtérítésére a fokozott veszéllyel járó tevékenységért való felelősség szabályai alkalmazhatók. A véleményt nyilvánító résztvevők a jogalkotó célját is ebben látták.

Vékás Lajos hangsúlyozta, hogy az előterjesztésben szereplő elv vitathatatlanul helyes, melynek indoka, hogy a visszterhes szerződésekre alkotott felelősségi szabály, az erre modellizált elv az ingyenes szerződésekre nem alkalmazható, nem véletlenül szerepel az ingyenes szerződésekre külön szabály a Ptk-ban.

Wellmann György javasolta kiegészíteni az előterjesztést a következőkkel: „...mert a Ptk. 6:145. §-a nem irányadó ingyenes szerződések megszegése esetén”.

Kemenes István a tervezetet a kiegészítéssel tette fel szavazásra.

A kollégium egyhangúlag megszavazta a 2/2016. kollégiumi véleményt, amely a jelen „Emlékeztető” mellékletét képez.

IV/2. Kártérítési felelősség megbízási típusú szerződéseknél

Kemenes István kollégiumvezető kifejtette álláspontját a IV/2. pontban írt kártérítési felelősség kérdésében.

A hozzászólók (*Wellmann György, Szentpéteriné Bán Erzsébet, Vékás Lajos, Csöndes Mónika*) közt a 2/2016. kollégiumi vélemény-tervezet szövegezése kapcsán a bizonyítási teher kérdésében részletes vita alakult ki. Egyetértettek azonban abban, hogy a megbízási típusú visszterhes szerződés kötelezettjének szerződésszegése nem állapítható meg, ezért kártérítési felelősséggel sem tartozik, ha a kötelezett az ügy ellátása során úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Wellmann György ugyanakkor a kollégiumi véleménybe nem foglalná bele, hogy a felróhatóság hiányának „bizonyításával mentesül” a gondossági kötelelem kötelezettje a szerződésszegéssel okozott kártérítési felelősség alól, feltéve, hogy kizárólag az ügy gondos ellátását vállalta az eredmény bekövetkeztének kockázata nélkül. E mondat elhagyása mellett érvelt *Szentpéteriné Bán Erzsébet, Vékás Lajos* és *Kiss Gabriella* is. *Kemenes István* a felvetéssel egyetértett.

Ezt követően Kemenes István szavazásra bocsátotta a 3/2016. Polgári Kollégiumi Vélemény tervezetét, melyet a kollégium tagjai egyhangúlag megszavaztak. A kollégiumi vélemény az „Emlékeztető” mellékletét képezi.

Kemenes István felkérésére ezután *Cséffán József* kifejtette véleményét abban a kérdésben, ha a vezető tisztségviselő munkaviszonyban látja el feladatát. Álláspontja az volt, hogy ilyen esetben a vezető tisztségviselőre az Mt. vonatkozik, mert pozíciója vezető állású tisztségviselővé alakul át. Emiatt ilyen esetben a felelősségi szabályok is az Mt. alapján érvényesülnek. Ez azonban végeredményben ugyanoda vezet, mintha a Ptk. alapján felelne.

Kemenes István leszögezte, a munkaviszonyban ellátott vezető tisztségviselői feladatok kapcsán felmerült jogviták elbírálása a munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozik. A megbízott vezető tisztségviselő felelőssége ugyanúgy felróhatósági alapú, mint a munkajogban.

III. Az előreláthatóság és a kártérítés mértéke

Kemenes István kollégiumvezető ismertette a kollégiumi anyagban ezzel összefüggésben kifejtetteket, mellyel egyetértettek a hozzászólók (*Csöndes Mónika, Balogh Zoltán, Vékás Lajos*).

Csöndes Mónika kiemelte, hogy a szerződésszegéssel okozott károk megtérítése esetében a piaci szemléletet kell előtérbe helyezni. Lényegesnek tartja, hogy a szokásos kárkockázatot a szerződésszegő félnek kell viselnie, a szokatlant azonban a jogszabály nem telepíti a károkozóra.

Kemenes István kifejtette véleményét a deliktuális és kontraktuális kártérítés szabályozásának új Ptk-beli eltéréseiről az előreláthatósági elv kapcsán. Hangsúlyozta, a Ptk. az előreláthatósági elvet a szerződésen kívüli kártérítés esetében az okozati összefüggésre vonatkoztatja, a szerződésszegéssel okozott kártérítés esetében viszont az előre nem látható kárral összefüggésben ugyan megállapítható az okozati összefüggés, de az okozati összefüggésbe hozható kárt csak az előreláthatóság mértékében, annak határáig kell megtéríteni.

Vékás Lajos egyetértett a hozzászólók által elmondottakkal. Összefoglaló zárszavában lényegesnek tartotta, hogy a törvény a bírói jogértelmezésnek tág teret ad. Kiemelte, hogy a bírói függetlenség az alkotás szabadságát is kell, hogy jelentse.

A Szegedi Ítéltábla Polgári Kollégiuma ezután – 2. napirendi pontként – igazgatási feladatkörében eljárva a kollégiumvezető által előterjesztett 2017. évi Ügyelosztási rendjét véleményezte.

Az előzetesen kézhez vett Ügyelosztási rend tervezetével a kollégium tagjai – egyhangú, nyílt szavazással – egyetértettek.

Hámori Attila megköszöni a résztvevők aktív közreműködését és bezárja a kollégiumi ülést.

K. m. f.

Dr. Kemenes István
kollégiumvezető

Dr. Kiss Gabriella
jegyzőkönyvvezető